

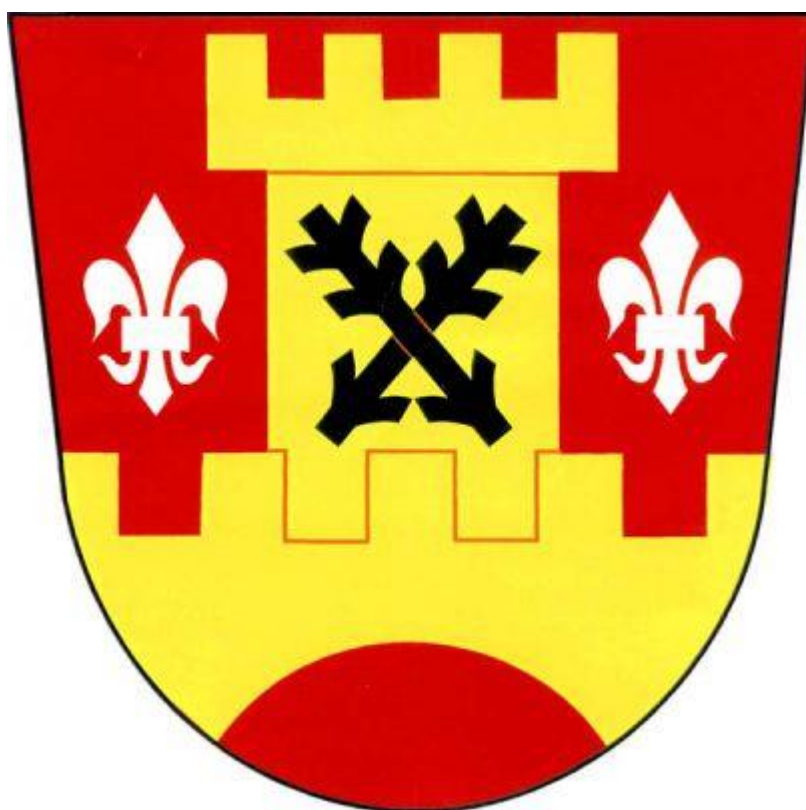

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategie rozvoje zeleně

Červená Hora

© Zpracování 2018 - 2020
Jan Lonc, DiS.

Obsah

1. Úvod	5
2. Základní informace	6
2.1 Historie	6
2.2 Současnost	7
2.2 Extravilán	7
3. Obecné zásady použití rostlin při utváření venkovských prostor	8
4. Současné problémy zeleně na vesnici obecně.....	11
5. Analytická a návrhová část.....	12
5.1 Významná místa v obci a jejich zeleň	13
5.2 Ostatní místa v obci a jejich zeleň:	17
5.3 Vodní plochy v obci a jejich vliv na krajinu	28
5.4 Významné stromy v obci:.....	30
5.5 Zeleň v extravilánu obce:	32
5.6 Venkovská stavení.....	37
6. Orientační propočet nákladů	40
7. Implementační část	42
7.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně	42
7.2 Systém financování Strategie rozvoje zeleně.....	43
7.3 Aktualizace Strategie rozvoje zeleně	44
7.4 Monitoring a vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje zeleně	44
8. Závěr.....	45
9. Zdroje	46

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zpracovatel:

Svazek obcí "ÚPA"
náměstí T. G. Masaryka 120
549 41 Červený Kostelec
IČ: 71211721

V rámci zpracovatelské organizace dokument vytvořil člen realizačního týmu projektu:

Jméno a příjmení: Jan Lonc, DiS.
Telefon: +420 603 341 442
E-mail: jlonc@volny.cz

Dokument byl vytvořen v rámci projektu „Efektivní správa obcí Červenokostelecka a Českokalicka“ registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007446. Financování projektu bylo následující: prostředky z Evropské unie (85 %), prostředky ze státního rozpočtu (10 %), vlastní zdroje (5 %).

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kontakty: Zpracovatel, objednatel

Zpracovatel:

Jan Lonc, DiS.
Střeziměřice 5
552 04 Chvalkovice, okr. Náchod

Telefon: +420 603 341 442

E-mail: jlonc@volny.cz

Objednatel:

Obec Červená Hora
Červená Hora 58
54941 Červený Kostelec

Telefon: +420 491 463 161

Web: www.cervenahora.cz

E-mail: ou.cervenahora@tiscali.cz

Starosta: Bronislav Zajíc, mobil +420 775 862 317

Místostarosta: Miroslav Bůžek

1. Úvod

Strategie rozvoje zeleně byla zpracována se zřetelem k zachování venkovských hodnot v obci Červená Hora, s doporučením na případné úpravy, omezení, či změny, vedoucí k vyššímu estetickému nebo praktickému umocnění místa.

Zda se půjde cestou zde předkládaných doporučení, či nikoliv záleží převážně na vedení obce, ale do jisté míry i na občanech samotných.

Cílem práce také bylo, aby si občané vážili své obce jako cenného originálu, který se s ničím nesrovnává. To, co je na obci výjimečné, se má pečlivě chránit a správně udržovat.

Pravdou je, že dobré příklady táhnou a je dobré je následovat. Toto ovšem nelze dělat na úkor zavržení originality vlastní obce.

Respektováním hodnot, které nám zde zanechali naši předkové dokazujeme nejen úctu k našim předkům, ale i ke krajině, ve které žijeme a která nám dává život.

Vesnice má zůstat vesnicí a projevit by se to mělo zejména v jednoduchosti, přirozenosti a v provázanosti s okolní krajinou.

To, že jsou u jednotlivých vytipovaných částí navrhovány určité změny neznamena, že by obec byla zcela bez dobrých příkladů, cílem těchto navrhovaných změn je, aby přispěly k vyšší funkčnosti a harmonii daného místa.

Výsledkem odevzdané práce jsou doporučení, kterým směrem má obec z hlediska rozvoje a údržby zeleně směřovat. Díky těmto informacím se bude moci vedení obce lépe zaměřit na případné nedostatky v úpravě zeleně, případně se utvrdit o správném směru v péči o zeleň. Jednotlivá doporučení mohou tvořit určitý podklad ke zpracování detailnějších prováděcích dokumentací.

2. Základní informace

Název obce: Červená Hora
Kraj: Královéhradecký
Okres: Náchod
GPS souřadnice: 50.450069N, 16.058822E

Statistické údaje:

Počet částí: 1
Katastrální výměra: 210 ha
Počet obyvatel: 199
Nadmořská výška: 377 m n. m.

(Místopisy.cz, 2019)

<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10471/cervena-hora/>

Poloha

(Mapy.cz, 2019)

<https://mapy.cz/zakladni?x=16.0596541&y=50.4513796&z=14&source=muni&id=38&q=%C4%8Derven%C3%A1%20hora>

2.1 Historie

Uvádí se, že v sousedství Náchoda byly založeny tři velké hrady při levém břehu Úpy (Weissenburg - Bílá Hora (později Vízmburg), druhý hrad Ryzmburg a třetí Rothenburg – Červená Hora. Roku 1601 připadly tyto hrady a statky k Náchodu.

<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10471/cervena-hora/historie/>

Název obce je přejat od červeného, železitého zbarvení půdy hory. Na této hoře z červeného pískovce byl v letech 1253 – 1278 vystavěn hrad. Současně s hradem vznikla i obec stejného jména. <http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/historie/>

Za husitských válek vlastnil hrad Hynek z Dubé, přísný katolík. Měl spory s kališníky a ti odplatou za jeho chování roku 1427 hrad oblehli. Červenohorská posádka po úmluvě hrad opustila, poté byl kališníky vypálen a pobořen. Zbořený hrad zůstal beze změn téměř pět století a zarostl dřevinami. Zřícenina nejvíce utrpěla při stavbě silnice (v roce 1888 se používaly kameny ze zbylého zdiva) do Slatiny nad Úpou.

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/historie/>

Prameny uvádí, že v 16. a 17. století byla Červená Hora městečkem, na počátku 18. st. zde byla vystavena také škola. Obec byla v roce 1961 integrována společně s obcí Všeliby k Žernovu, v roce 1990 se osamostatnila.

<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10471/cervena-hora/historie/>

2.2 Současnost

Obec se nachází v okrese Náchod, v kraji Královéhradeckém. Katastrální výměra činí 2,09 km². https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven%C3%A1_Hora

Z celkové plochy katastrálního území činí zemědělská půda 151 ha, lesní půda 40 ha. Na 4 ha zastavěných ploch žije kolem 200 stálých obyvatel. <http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/>

Červená Hora je členem Svazku obcí 1866 a Svazku obcí Úpa.

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/>

V obci se nachází obecní úřad, mateřská škola s kapacitou 25 dětí, prodejna potravin, pohostinství „U Kapličky“, hasičská zbrojnice, sportovní areál (nohejbal, volejbal, petanque, v zimě kluziště) s klubovnou, tělocvična (v budově OÚ), požární nádrž, která je v letních měsících využívána jako koupaliště, s přilehlým prostorem pro ukládání a třídění komunálního odpadu. <http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/soucasnost/>

http://www.cervenahora.cz/e_download.php?file=data/titulka/84csleft_2.pdf&original=Program%20obnovy%20vesnice.pdf

2.2 Extravilán

Obec Červená Hora se nachází ve střední části okresu Náchod v nadmořské výšce 377 m.n.m. Leží při silnici vedoucí od České Skalice k Červenému Kostelci nad údolím řeky Úpy.

Na jih od Červené Hory se rozprostírá Babiččino údolí.

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/historie/>

Obcí vede od roku 2004 naučná „Justynčina“ stezka. Tento projekt realizovala Společnost pro záchranu Babiččina údolí ve spolupráci se Svazkem obcí 1866, českoskalickými muzei a Informačním centrem v České Skalici za podpory kraje.

Dále obcí prochází modře značená turistická trasa vedoucí od Slatinského mostu do Červeného Kostelce a značená cyklotrasa číslo 4056 vedoucí od Slatinského mostu přes Václavice do Provodova. <http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/blizke-okoli/>

3. Obecné zásady použití rostlin při utváření venkovských prostor

Zeleň na vesnici výraznou měrou obohacuje charakter krajiny a stejně tak dotváří i její identitu.

Jak dospět ke kvalitní zeleni na vesnici

1. Kvalitním zadáním – co, kde, kdy, proč (moudrý objednatel)
Kvalitním zadáním se rozumí takové zadání, kde objednatel i zhotovitel mají zcela jasno o realizačním výstupu zhotovitele (ať už se jedná o projekt nebo samotnou realizaci). To pochopitelně také znamená, že vedení obce by mělo alespoň z části vidět do problematiky zadaného díla (tj. nenechat se například omámit argumenty, jak jsou túje bezúdržbové a celoročně zelené, ale vědět, že takové dřeviny rozhodně nepřispějí k umocnění vesnického rázu v jejich obci).
2. Kvalitním projektem (zodpovědný projektant)
Tento bod úzce souvisí s bodem jedna s tím, že projekt opravdu není jen o tom, aby architekt ukázal, co všechno umí vytvořit, ale aby pak jeho dílo bylo možné i prakticky realizovat. O to více pak na vesnici platí rčení „V jednoduchosti je krása“.
3. Projednáním s občany (vstřícnost, trpělivost, čas)
Dost občanů špatně nese skutečnost, když se něco vytváří za jejich zády. Je zde určitý pocit netransparentnosti a různých jiných předsudků. Projednání s občany není vždy lehký úkol, neboť je třeba, aby se alespoň větší část shodla na rozumném výsledku. Vytváříme prostory pro lidi a s lidmi. Jedině tím si můžeme alespoň z části zaručit i vřelejší vztah občanů k výslednému dílu, na kterém se mohli sami podílet.
4. Kvalitní realizací (nejnižší cena není cestou k nejlepšímu výsledku)
Bohužel je povětšinou již v zadání, že nejnižší nabídková cena vyhrává. Pak se ale nemůžeme divit výsledkům realizovaných děl. Tím, že je v zadání nejnižší cena prioritou dáváme jasně najevo, že nám o hodnotný výsledek tolik nejde. Kvalitní dílo s sebou zákonitě musí nést i kvalitně ohodnocený výsledek. Proto je mnohdy lepší si celkové dílo rozdělit na etapy a realizovat ho po částech než se snažit dosáhnout kvalitního díla najednou s minimem prostředků.
5. Kvalitní údržbou
Tato skutečnost je velice často opomíjena a zejména se chybí u akcí realizovaných z dotačního titulu, kde na realizaci se povede získat požadovaná částka peněz, ale na údržbu v následných letech nejsou prostředky (dostatek pracovních sil, odbornost...) a ze strany obce často chybí finance na zadání údržby odborné firmě.
Je třeba myslet na to, že výsadbou rostlin proces nekončí, ale naopak začíná. Zeleň jako živý organismus by se dal v tomto případě přirovnat třeba k dítěti, kde naše péče nekončí ve fázi, kdy jde dítě do školy, ale pokračuje dál až do jeho dospělosti, což je potažmo velice podobné péči o zeleň. Výchovná fáze nově založené výsadby zeleně je proto hodně zásadní. O co je výchovná fáze kvalitnější, o to je udržovací fáze v pozdějších letech jednodušší.
6. Architekturou budov, která tvoří základní kostru vesnického rázu
Pokud je tato kostra narušena nevhodnými prvky, zeleň nemůže zachránit celkovou situaci, zeleň tvoří pouze doplněk a propojení sídla s okolní krajinou.

7. Novostavbami v obci s jasnými regulativy (zachování uliční čáry, sklon a barva střechy, barva fasády, dělení oken, použité materiály).
Jsou obce a bohužel je jich velice málo, které mají v tomto směru jasno. Vědí, že krásná obec je o harmonii zejména architektonických prvků a těmi jsou stavby.
Zachováním poselství našich předků (jednoduchost, symetrie, proporční vztahy, použité materiály, souladné barevné provedení aj.) dáváme najevo naši úctu a pochopení k původnímu záměru – ke kompoziční skladbě obce. Na tento původní záměr je pro zachování celkové harmonické koncepce nutné navázat! Protichůdným argumentem pak nemůže být to, že je jiná doba a vše se mění – to je sice pravda, ale mění se pouze vnitřní potřeby člověka. Je to jako s lidskou postavou, kde současný člověk má sice jiné potřeby než člověk před sto lety, ale jeho tělo zůstává stále stejné, proto je určitě možné bydlet v domě, který respektuje architektonické hodnoty našich předků, a nejedna stavba je toho dnes důkazem.
8. Kosterními dřevinami v obci domácího původu – převážně listnaté
Každá domácí dřevina je zdrojem potravy a domovem pro mnoho užitečných živočichů. Mnoho živočichů potřebuje ke svému životu pouze určité dřeviny (pokud v krajině tyto dřeviny chybí, jsou živočichové ohroženi).
Užiteční živočichové tvoří přirozený řetězec a dochází tak k redukci škůdců, pomoci při opylení, přilákání ostatních živočichů aj. Domácí dřeviny spolu s živočichy jsou tedy významnými tvůrci ekologické stability v krajině.
Domácí dřeviny jsou esteticky působivé, proměnlivé během celého roku, působí přirozeně a nepůsobí cizí v naší krajině.
Tvoří harmonii s okolní krajinou (krajinu přirozeně prostupuje do intravilánu obce a naopak). Jsou užitečné z hlediska úkrytu, hnízdění a jako potrava mnohým živočichům.
Bývají součástí přirozeně se vyskytujících společenstev v krajině (topol, olše, vrba = mokřadní nivy).
Jsou cennou potravou i pro nás (ovocné stromy, léčivé květy, kůra, listy apod.).
Nelze opomenout ani využití dřeva jako stavebního nebo jinak umělecky cenného materiálu (truhlářství, tesařství, řezbářství...).
- Díky použití domácích dřevin se projevuje naše individualita dané oblasti, regionu i státu.
9. Použitím rostlin domácích i zdomácnělých (pivoňka, šeřík apod.)
Výjimečně lze použít tvarový nebo barevný kultivar domácích dřevin (malokorunná lípa, červenolistá líska, okrasná jablň, plnokvětá třešeň v místě, kde je ovoce nežádoucí aj.). Je to dáno převážně pozměněnými podmínkami (ať už půdními nebo prostorovými), kde by jinak běžný druh domácí dřeviny neplnil funkci na něj kladenou.
10. Použitím lokálních, přírodě blízkých materiálů
Jedná se o lokální materiály (kámen, dřevo, místní deponie ornice aj.). Tyto materiály jsou nejen cenově přijatelné (díky krátké vzdálenosti přepravy), ale tvoří pak společně s ostatními místními materiály Genius loci (ducha místa). Jedná se i o společnou provázanost prvků na úrovni energetické.
11. Respektováním stávajících dominantních prvků v obci
Stávající dominantní prvky tvoří kostru celé obce, a nejen na nich pak závisí ostatní prvky drobnějšího charakteru (nižšího významu). Příkladem nerespektování dominantních prvků může být třeba kostel na návrší osázený kolem dokola smrky nebo borovicemi. Tím potíráme nejen hodnoty obce, ale přicházíme o spoustu cenných možností, jako je např. hezký výhled do širého okolí, význačný orientační bod v krajině aj.

12. Utvářením kompozic zeleně tvořící jednotu s okolními stávajícími vegetačními prvky

Úpravy zeleně v obci mají výraznou vazbu na okolní krajinu.

Příkladem je použití stejných druhů dřevin v obci, které rostou v blízkém okolí, ve volné krajině (alespoň druhově), kvetoucí plané třešně nebo jabloně, kde dochází ke splynutí a sjednocení urbanizované i volné krajiny jako celku.

13. Respektováním měřítka dřevin vůči prostoru

Tato zásada se také často porušuje tím, že se zasadí do malého prostoru velké stromy, ale někdy se to děje i naopak, kdy na vesnici se použije kulovitá forma dřeviny v místech, kde by se krásně vyjímal vzrostlý strom ve své plné kráse.

14. Zapojením mládeže a občanů do přípravy i realizace děl

Chceme-li něco změnit, musíme v první řadě začít u dětí. Pokud se mládež od mala naučí, že zeleň je živý organismus a že na ní závisí naše existence, pak se předpokládá, že se v dětech vybuduje k zeleni kladný vztah, který se v pozdějších letech promítne i např. do snížení vandalizmu a k větší úctě ke stromům a ostatní zeleni.

www.staré pohledy.cz www.aukro.cz - Jiří Škopek

4. Současné problémy zeleně na vesnici obecně

Nevhodné úpravy zeleně na návsi – snaha přiblížit se městu, spolu s nevhodnými výsadbami dřevin tzv. nepromyšlené kompozice s cizím sortimentem dřevin – tůje, cypřišky, jalovce, stříbrné smrky, spolu s nedostatkem prostoru pro kořeny.

Satelitní výstavba domů, kde nalezneme spoustu barev, tvarů a struktur nezapadající do řešené lokality a tvořící chaotické a k danému místu cizí prostředí. Mnohdy je při stavbě použit nesourodý materiál, který je dovezen i ze vzdálených koutů světa a svým složením a působením na krajinu se spíše blíží k nebezpečnému odpadu. Projekt některých domů s sebou nese všemožnou snůšku nápadů stavebních architektů a majitelů, jen ne sounáležitost a harmonii s okolím. Povětšinou se jedná o pozemky, které jsou do posledního metru využity na výstavbu domů, a na zeď bohužel nezbyvá prostor. Tím vzniká v obci poměrně velký kýč, který nelze zelení nijak napravit.

Kontejnery na tříděný odpad, které svojí barevností, tvarem, materiálem a mnohdy i umístěním neharmonizují se svým okolím. Jiná situace by byla v případě kontejnerů provedených v jedné bílé barvě s názvy odpadů, které do nich patří.

Nekvalitní údržba ploch (neodbornost a záporný vztah k zeleni jako k něčemu podřadnému a méněcennému). Málokdo si uvědomuje tu obrovskou časovou náročnost, než dosáhne zeď svého objemu, který plní svoji opravdovou funkci až po desítkách let. Proto jakýkoli zásah do živého stromu je třeba pečlivě zvážit, ale hlavně si dopředu uvědomit možné následky našeho počínání.

Nerespektování zeleně jako živého prvku v krajině, na kterém do jisté míry závisí způsob i délka našeho života. Jedná se o neuvážené zásahy do zeleně přioráváním půdy blízko ke stromům a tím potažmo i k jejich úhynu. Necitlivé a neodborné hluboké řezy motorovou pilou do stromů, čímž se strom zcela zahubí, případně se sníží jeho životnost více než o polovinu.

Význačný český zahradní architekt Josef Kumpán roku 1939 pronesl:

„Dnešní venkovský člověk, který má k dispozici nejrychlejší a poměrně laciné dopravní prostředky, přejímá nesmyslně módu měst, upravovat své okolí podle městského vzoru. A tuto městskou zahradu kopíruje člověk v prostředí, které je obklopeno krásnými háji, ovocnými sady, pestrými loukami a bublajícími potůčky.“

5. Analytická a návrhová část

Návrhová část dělí zeleň do kategorií:

Významná místa v obci a jejich zeleň:

1. Kaple Panny Marie se zvoničkou
2. Hostinec a rodný dům Viktorky
3. Obecní úřad, mateřská škola
4. Justynčina stezka
5. Zřícenina hradu Červená Hora

Ostatní místa v obci a jejich zeleň:

1. Hřiště
2. Zastavitelné území na západním okraji obce
3. Hřiště u mateřské školy
4. Hasičská zbrojnice
5. Autobusová zastávka
6. Lipové stromořadí pod hostincem

Vodní plochy v obci a jejich vliv na krajinu

1. Požární nádrž, koupaliště
2. Soukromý rybník u koupaliště (p. č. 329/2)
3. Studánka Libuše
4. Žebrácký vodopád
5. Soukromá vodní plocha (p. č. 279/3)
6. Studánka

Významné stromy v obci:

1. Jasan u silnice
2. Lípa na hřišti
3. Lípa u zvoničky
4. Soukromá lípa u chalupy č. p. 3
5. Lípa u hostince
6. Lípy u obchodu

Zeleň v extravilánu obce:

1. Cesta U Nešporky (č. 476, 267/13)
2. Polní cesta k Olešnici (č. 383/12)
3. Alej podél cesty na Všeliby
4. Polní cesta (č. 107/4, 107/6)

Venkovská stavení

1. Stavba u obecního úřadu č. p. 45
2. Stavení č.p.19
3. Roubená stavba č. p. 3 (za zvoničkou)
4. Roubená stavba u autobusové zastávky
5. Dřevěná stavba č. p. 8 (u koupaliště)
6. Roubená stavba č. p. 36
7. Roubená stavba č. p. 52
8. Roubená stavba č. p. 55

5.1 Významná místa v obci a jejich zeleň

Jsou to převážně místa, která tvoří tzv. kostru obce, což může být dáno jejich architektonickou hodnotou, umístěním na strategických místech nebo jejich frekvencí návštěvnosti (kostel, hřbitov, škola, obecní úřad, náves aj.). Takové hodnoty je třeba chránit a správně o ně pečovat.

1. Kaple Panny Marie se zvoničkou
2. Hostinec a rodný dům Viktorky
3. Obecní úřad, mateřská škola
4. „Justynčina“ stezka
5. Zřícenina hradu Červená Hora

Současný stav půdorys (www.mapy.cz)

1Kaple Panny Marie se zvoničkou

Kaple je dominantní stavbou obce, jejíž součástí je i zvonička. Postavená byla roku 1870 a nachází se u silnice vedle hostince. Stavba je zděná, se šindelovou střešní krytinou. Během válek (v roce 1918 a 1942) byly její zvony využity pro válečné účely. Nahrazeny byly zvonek novým až v roce 2002 (veřejná sbírka občanů). V blízkosti kapličky stojí pískovcový kříž z roku 1908. <http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/soucasnost/>

U kaple se nachází lípa, která má dlouhý, vysoko větvený kmen, na kterém se nachází hluboká rána (zřejmě po odlomené nebo zatržené silné větvi), která byla tak rozsáhlá, že ji strom nedokázal zacetit. Strom roste v těsné blízkosti komunikace a nelze vyloučit ani odlomení větve v důsledku nákladní dopravy.

Kmen lípy byl vyvětven až když měl strom poměrně silné spodní větve a tím vznikly na kmeni poměrně velké nezacelené rány. Rovněž koruna lípy byla kdysi sesazena poměrně hlubokým řezem, načeš její dobrá vitalita umožnila tvorbu koruny nové.

Lípa tvoří vhodné orámování významné sakrální stavbě a je třeba ji chránit, aby nedocházelo k jejímu poškození. Z důvodu omezeného prostoru by se jen stěží podařilo v těchto místech vysadit lípu novou. Umístění kaple a lípy je bohužel tak blízko vozovky, že riziko jejich poškození je poměrně velké.

Sousední pískovcový křížek vhodně navazuje na stavbu kaple a symetrie kříže je umocněna stavbou v pozadí, která svojí harmonickou symetrií podtrhuje a doplňuje významné sakrální dílo.

Přednosti:

- Hodnotná historická památka a jedna z hlavních dominantních staveb v obci.
- Stavba je architektonicky a historicky cenou památkou, ale i místem setkávání a sdílení duchovních a kulturních hodnot.
- Kapli byla i při přestavbách a úpravách zachována její původní historická podoba.
- Okolní zeleň (lípa) tvoří do jisté míry vhodné orámování a měřítko danému pohledu.

Nedostatky:

- V těsné blízkosti památky a lípy vede hlavní komunikace.

Možná doporučení:

- Starat se o zeleň šetrným způsobem a současnou zeleň co nejvíce chránit.

2. Hostinec a rodný dům Viktorky

Současný hostinec je architektonicky pěkné venkovské stavení, jehož zajímavostí je, že se zde roku 1792 v chalupě č.p. 4 narodila „Viktorka“ (Viktorie Therezie Židová, 1792-1868). Tedy v Červené Hoře, na místě dnešního hostince a zemřela v chalupě č. 8 (pozdější „lázně“) v roce 1868.

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/soucasnost/>

Hostinec je poměrně vyhlášený a v současné době plnohodnotně funguje včetně teplých pokrmů. Stavba si zachovala své původní proporce, a proto se řadí k architektonicky hodnotným stavbám, dotvářejících podobu současné návsi.

U hostince roste lípa, která je pokračováním stromořadí, vedoucího od kaple směrem k Červenému Kostelci. Kmen této lípy byl mírně vyvětven a koruna byla celkově zredukována odlehčovacím řezem po jejím obvodu.

Lípa tvoří vhodný doplněk k venkovské stavbě a je třeba ji chránit a v případě řezu svěřovat tento úkon vždy do rukou odborníků. Platí zde totéž, co u lípy předchozí, že nový strom by se jen stěží do tak stísněného prostoru sázel. Nejen, že vysazený strom po stromě by neměl dostatečné podmínky ke svému vývoji, ale navíc by odstranění kořenů současné lípy mohlo ohrozit základové zdivo stavby.

Přednosti:

- Hodnotná stavba jako součást historické koncepce návsi.
- Stavba je architektonicky a historicky cenou památkou, ale i místem setkávání občanů včetně kulturních a společenských akcí.
- Okolní zeleň (lípa) jako vhodné orámování a pokračování stromořadí podél hlavní komunikace.
- Rodný dům Viktorky (Božena Němcová – Babička), jako historicky cenná památka.

Nedostatky:

- V těsné blízkosti lípy vede hlavní komunikace.

Možná doporučení:

- Starat se o zeleň šetrným způsobem a v maximální míře současnou zeleň chránit.

3. Obecní úřad, mateřská škola

V jižní části obce se v budově č. p. 58 nachází sídlo obecního úřadu, mateřská škola a knihovna. Původně zřejmě budova základní školy, která za minulého režimu nezískala příliš vhodnou architektonickou podobu, doznala v minulých letech změn, které jí řadí na místo harmonických staveb v obci. Stavba získala novou fasádu, dělená okna a předprostor budovy byl vhodnou nižší kvetoucí zelení začleněn do okolí.

Přednosti:

- Hodnotná historická stavba jako součást historické koncepce návsi.
- Stavba je architektonicky a historicky cenou památkou, ale i místem setkávání občanů včetně kulturních a společenských akcí.
- Okolní zeleň jako vhodné začlenění stavby do okolí.
- Nová úprava fasády s okolní úpravou stavbu podtrhla a zdůraznila její reprezentační charakter.

4. Justynčina“ stezka

Celá pěší trasa vznikla jako součást projektu „Naučné stezky za poznáním“. Byla realizována v roce 2003. Stezka seznamuje pěší turisty s místními příběhy a pověstmi z kraje, k nejzajímavějším patří příběh židovské dívky Justynky a pověst o Boušíně.

<https://www.ratiborice-babiceinoudoli.cz/turistika/>

Naučná stezka po okolí Babiččina údolí, která vede od Slatinského mlýna, přes Boušín, Slatinské Končiny, Bathildin stoleček k Boušínské lávce a dále pak přes osadu Mstětín, kolem Žebrácké rokly, do obce Červená Hora. Pokračuje kolem zříceniny hradu Červená Hora zpět k Slatinskému mostu.

<http://www.slatinanadupou.cz/volny-cas/turistika/pesi-turistika/?more=90>

Myšlenka této stezky nejen že připomíná historické události a pověsti z tohoto kraje, ale dokáže přilákat návštěvníky do velice zajímavého a památkami bohatého území a spojit tyto zajímavosti do jednoho naučného a obohacujícího okruhu.

Pozorný návštěvník vnímá nejen místa, která se na stezce stávají cílem, ale i okolní přírodu (např. krásný statný dub u Žebráckého vodopádu, ojedinělou rokli apod.).

5. Zřícenina hradu Červená Hora (Rothenburg)

Na Červené hoře byl v letech 1253–1278 vystavěn hrad Rothenburg (Červená Hora), jako součást trojhradí Vízmburk, Červená Hora a Rýzmburk.

Dodnes je možno spatřit jeho zbytky na skalnatém návrší nad řekou Úpou asi necelý 1 km, západním směrem od stejnojmenné obce.

<https://www.hkregion.cz/dr-cs/100480-zricenina-hradu-cervena-hora.html>

Na příkrém kopci, nad řekou Úpou jsou v současné době k vidění zbytky zdiva hradu Červená Hora, které jsou porostlé náletovou zelení. Vlivem vodní eroze postupně dochází na svahu i k lokálním sesuvům půdy.

Významná místa-foto

www.cervenahora.cz

5.2 Ostatní místa v obci a jejich zeleň:

Jsou to místa, která v obci hrají úlohu dotváření celkového obrazu obce, ale nehrají v obci dominantní úlohu (autobusová zastávka, zeleň u méně významných budov, zeleň sportovních areálů apod.).

1. Hřiště
2. Zastavitelné území na západním okraji obce
3. Hřiště u mateřské školy
4. Hasičská zbrojnice
5. Autobusová zastávka
6. Lipové stromořadí pod hostincem

Půdorys (www.mapy.cz)

1. Hřiště

Nedaleko budovy mateřské školy a obecního úřadu se cca 50 m jižním směrem nachází hřiště, které je využíváno nejen ke sportovním aktivitám, ale i ke společenským akcím. Součástí hřiště je i klubovna a antukové hřiště. Prostor je zterasován tak, aby bylo dosaženo co nejvíce rovných ploch pro hry a pohyb osob.

Přednosti:

- Sportoviště, ale i místo pro konání různých kulturních a společenských akcí.
- Vhodné místo s dobrou dostupností občanů.
- Terénně vhodně vyřešeno tak, aby zde vznikly rovné plochy využitelné k různým aktivitám.
- Okolní zeleň (lípa) vhodně propojuje prostor s okolní krajinou a lépe začleňuje stavbu do okolí.
- Místo skýtá krásné výhledy do okolí.
- Prostor je vzorně udržován.

Nedostatky:

- Horní část hřiště není příliš koncepčně využita (v současné době obec na vhodnějším koncepčním využití pracuje).
- Vysazené tůje ve vrchní části od parkoviště nejsou dřeviny, které by patřily do venkovského prostředí. Z důvodů stálezelené husté kulisy a v případě jejich tvarování je lze do určité míry akceptovat.

Možná doporučení:

- Horní část hřiště se doporučuje lépe koncepčně využít – nové herní prvky, Výsadba solitérního stromu a doplnění kvetoucí zelení př. (*Spiraea cinerea* 'Grefsheim', *Spiraea x bumalda*, *Philadelphus coronarius* apod.).
- Tůje ve vrchní části zahrady tvarovat do živé stěny.

Půdorys-možné řešení (www.ikatastr.cz)

Vizualizace-možného řešení

2. Zastavitelné území na západním okraji obce

V západní části obce jsou územním plánem vyhrazené pozemky, kde by mělo v blízké době dojít k výstavbě nových domů.

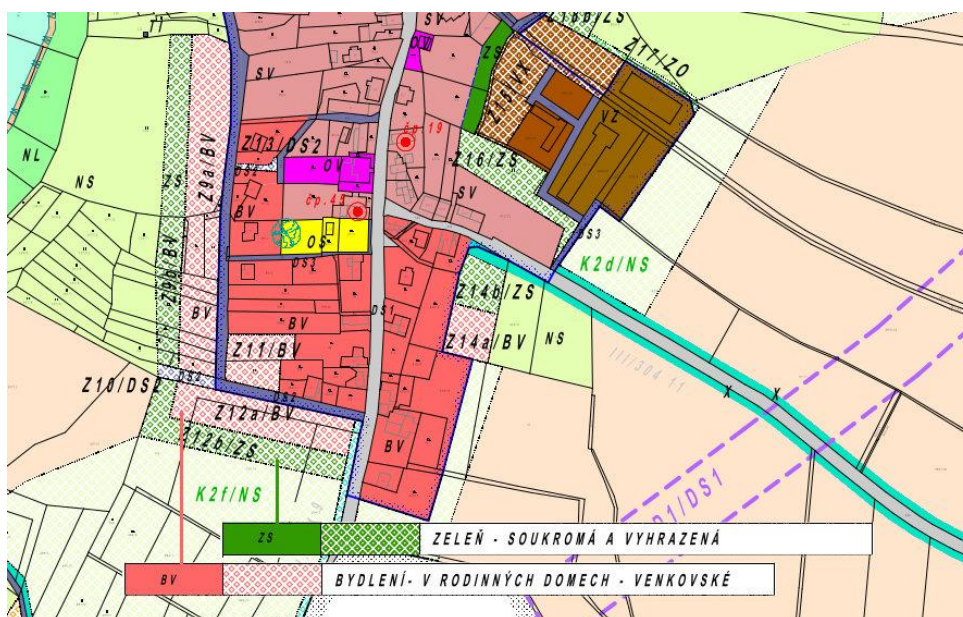
Přednosti:

- Území navazuje na snadno přístupnou obecní cestu.
- Možnost ovlivnit harmonické uspořádání staveb na pozemku a jejich venkovský charakter.

Možná doporučení:

- Chceme-li nedostatkům předejít, neměla by architektura budoucích staveb postrádat jednotu, harmonické proporce, venkovský vzhled (podobná výška, sklon střechy, souladné barvy...) a tím i vzájemnou propojenost.
- Soukromá zeleň by neměla obsahovat zeleň městského charakteru (pestrolisté listnáče a jehličnany), ale měla by přispívat k propojenosti se zelení krajinnou, aby došlo k návaznosti na okolí.
- V zeleni by měl být kladen důraz na funkci užitkovou a ekologickou.
- V bezprostřední návaznosti na krajinu by nemělo končit zastavěné území plotem, ale v dostatečné šíři nejméně 4-6 m by zde měl být přechodový pás (stromy, keře, louka), tvořený ovocnými a domácími druhy rostlin, začleňující nově vzniklý okraj intravilánu do krajiny. V poslední době se stává, že hranice pozemku bývají tvořeny betonovou zdí, která v návaznosti na krajinu působí příliš násilně a zcela nevhodně.
- Stavby, včlenit do reliéfu krajiny a více je pomocí venkovské zeleně propojit s krajinou, aby došlo k souladné hře barev, světla a stínů důležitých pro výsledný krajinný ráz při pozorování z jiných míst v krajině.
- Páteční zeleň (tvořící hlavní a viditelnou kostru zahrad – stromy) by nutně měla být tvořena domácími druhy rostlin zejména listnatými, pro zachování jednotného rázu a biodiverzity krajiny.
- Územní plán správně řeší zelený obvodový pás, jako zeleň soukromou a vyhrazenou, jen je třeba respektovat, aby byly minimálně po obvodu tohoto pásu při přechodu do krajiny, pokud možno domácí druhy dřevin a ovocné stromy.

Výřez z Územního plánu (Ing. arch. D. Vaníčková, září 2018)

3. Hřiště u mateřské školy

V budově obecního úřadu se nachází i mateřská škola se zahradou. Zahrada se nachází na parcelách č. 84/3 a 80/1. Zahrada je poměrně rozsáhlá s výměrou cca 1400 m².

Prostor působí přirozeným dojmem a je až na nějaké drobnosti vhodně dispozičně a funkčně členěn. Na pozemku se nachází vzrostlé stromy (ořešák, jabloně, vrba), keře, hrací prvky pro děti a travnatá plocha. Zejména pak ořešák a jabloně u vrchní terasy tvoří základní kostru zeleně. Pozemek je zterasován tak, aby zde vznikly rovné plochy převážně pro umístění herních prvků. Celkově je pozemek rozdělen na dvě výrazné terasy, a to terasu horní p. č. 84/3 a terasu dolní p. č. 80/1.

Revitalizace zahrady by měla v první řadě respektovat a zachovat prvky a funkce zahrady, které jsou vyhovující a začlenit do nového konceptu to, co je třeba změnit k vyšší funkčnosti a obytnosti celého prostoru.

Ve stručnosti jsou níže uvedena jistá úskalí některých částí zahrady.

Půdorys, současný stav (www.ikatastr.cz)

A – Spodní roh pozemku, na kterém se nachází kompost a lanová pyramida. Současná vrba tvoří přístínění kompostu a pohledové vymezení při pohledu z horní části směrem do krajiny. V těchto místech je možno podél severní hranice pozemku, až ke kompostu provést střídme osázení, tak, aby se pozemek mírně odclonil od sousední zahrady a zároveň došlo i k pohledovému zamaskování kompostu keři, při pohledu z vrchní terasy.

Kulisou mohou být i keře s jedlými plody (rybíz, maliny apod.), podél hranice pozemku to budou zejména keře užšího vzrůstu (*Spiraea cinerea* 'Grefsheim', *Spiraea salicifolia*, *Sp. Douglasii* apod.). Vhodné by bylo použití kořenové manžety před sousedním oplocením jako preventivní zábrana šíření kořenů rostlin na sousední pozemek.

Kompostování organických zbytků ze zahrady je velmi praktickou školou a názornou ukázkou pro výchovu dětí, a proto je kompost nedílnou součástí zahrady.

B – Jihozápadní roh spodní terasy je osázen keři a stromy. Nachází se zde kruhová štěrková plocha, zřejmě pro umístění posezení nebo bazénu. Z dřevin to jsou jedle bělokorá, lípa srdčitá, tavola kalinolistá svída bílá apod. Do budoucna by mohl nastat problém s vrůstáním jedle do keřů a za více let i do lípy. Proto by bylo dobré nyní zvážit, jakou kompozici pro daný prostor zvolit, aby nedošlo v následných letech k poškození nebo úhynu rostlin.

Lípa zde byla dosazena zřejmě kvůli zastínění herního prvku. Je třeba počítat s tím, že lípa časem zastíní výhled do krajiny a bude vrůstat do jedle. Vhodnější by byl na zastínění nižší a rychle rostoucí strom, (bříza, ovocný strom na semenáči apod.). Lípa by pak měla více prostoru

v rohu u kompostu. Tento prostor splňuje pohledové odclonění od sousední parcely a vytváří tak více soukromí pro konkrétní místo.

Nedaleko ořešáku se nachází jabloň, která prosychá a bylo by prospěšné ve vegetační době posoudit její zdravotní stav a dle výsledku provést případný zdravotní nebo omlazovací řez. Reakce stromu po řezu napoví o možném ponechání nebo nahrazení za strom nový. Dojde-li k obnově stromu, pak je-li tato jabloň chutná a slouží-li k užitku, je vhodné tuto odrůdu nahradit jabloní stejnou nebo podobnou, vysazenou na jiné místo, než byla doposud.

C–V horní části spodní terasy se nachází ořešák s jedlí bělokorou a kolotočem. Ořešák je perspektivní a dominantní strom, kterému byly v minulosti odstraněny některé větve jdoucí k sousedům. Jelikož má poměrně křehké dřevo a odstraněné větve byly silnější, rány se nezhojily a je třeba vždy důkladně zvažovat způsob a termín řezu. Po odstraněných silnějších větvích dochází k tvorbě dutin a vzniká tím postupně riziko poškození nejen stromu, ale i zdraví osob nacházejících se poblíž stromu.

Nejvhodnější na úpravu koruny zvolit období v prvních 5 letech života a termín nejlépe od června do konce srpna. Jinak ořešák v zásadě neřežeme.

Jedle bělokorá rostoucí pod ořešákem bude muset být do budoucna zřejmě redukována řezem nebo být odstraněna z důvodu konkurenčního boje a s tím souvisejícího narušení růstu u obou dřevin.

U opěrné zídky pod horní terasou se nachází jabloň, která je druhou z hlavních páteřních dřevin v zahradě a měla by být snaha o její zachování. Jabloň byla v minulosti řezána, ale její regenerační schopnost je poměrně velká. V současné době se u jabloně může provádět mírný a postupný řez slabých zahušťujících výhonů v koruně („vlků“) a odstranění větví proschlých. V případě zájmu o pěstební políčka by se nabízel prostor podél plotu, od pískoviště k lanové pyramidě, kde by se mohly vytvořit terasovité záhonky pro pokusné výsevy a pěstování rostlin.

D–Na horní terase se nachází obdélníková dlážděná dráha pro kolečkové herní prvky dětí se soliterní jedlí a obvodovým keřovým osázením.

Dlážděná plocha by se měla předláždít tak, aby byl její povrch rovnější nebo nahradit povrchem novým. Některé současné dřeviny jsou již přerostlé a měly by být nahrazeny zelení novou (jalovec obecný sloupovitý, túje kulovitá zakrslá).

Sloupovitý jalovec není zcela vhodné sázet blízko k budově, neboť může být fasáda domu časem poškozována (sníh na jalovci a na zdi, námraza, ve větru dřevina odírá fasádu ...). Nová výsadba může druhově navazovat na osázený předprostor při vchodu do OU. V možném navrženém řešení viz dole jsou vidět rostliny typu hortenzie, metlice, brslen plazivý apod.

Nahrazení přerostlé zeleně novou výsadbou-vizualizace

současný stav

možné řešení

Foto současný stav

Prvotní rozvaha nad prostorem zahrady, půdorys (www.ikatastr.cz)

4. Hasičská zbrojnice

Přibližně uprostřed obce, se u hlavní komunikace na obecní parcele č. 30 nachází hasičská zbrojnice.

Stavba hasičské zbrojnice s okolím je pohledovou součástí návsi. Z toho důvodu je třeba zvážit její stavební úpravy, které by mohly přispět k umocnění venkovského vzhledu stavby.

Přednosti:

- U hasičské zbrojnice byla ke stému výročí založení Československé republiky vysázena lípa svobody (viz vizualizace níže).
- Nová lípa bude upozorňovat na významnou událost a naváže na ostatní stromovou zeleň, propojující sídlo s krajinou.
- U hasičské zbrojnice byly provedeny i dřívější výsadby a její okolí je vhodně udržováno.
- Za zbrojnicí byly vysazeny habry jako jednotné pozadí ke stavbě. Nachází se zde i řadová výsadba růží se zlaticí a řadou tavolníků nízkých s jedním tisem.

Nedostatky:

- Stavba v současné době není příliš hodnotným architektonickým dílem v prostoru návsi.
- V okolí hasičské zbrojnice je omezený prostor pro možné volně rostoucí osázení, jako pozadí stavby, a proto jsou habry vhodnou alternativou s podmínkou tvarování.
- Za hasičskou zbrojnicí, kde kdysi rostla bříza, byly vysazeny skalníky, které měly původně porůst prudký břeh, aby se nemusel udržovat. Jsou zarostlé v trávě a vhodným řešením je celková obnova výsadby s intenzivní počáteční údržbou.

Možná doporučení:

- Stavba by si zasloužila vhodnější architektonické vyjádření, jako součást návesního prostoru.
- U zarostlého skalníku trávou, doporučuji celkovou obnovu porostu s nutnou počáteční údržbou.

Hasičská zbrojnice, nedávný stav

www.ikatastr.cz

Možné řešení 1 (vizualizace)

Možné řešení 2 (vizualizace)

5. Autobusová zastávka

Na parcelním čísle 120, se přibližně uprostřed obce (na návsi) nachází autobusová zastávka. V blízké době by zde mělo dojít k výstavbě chodníku, vedoucího od hasičské zbrojnice k zastávce.

Přednosti:

- Zastávka je na vhodně dostupném místě, s dostatkem prostoru pro stání autobusu.

Nedostatky:

- Stavba v současné době není příliš hodnotným architektonickým dílem v prostoru návsi.
- Byly zde provedeny výsadby zeleně, které zčásti zastírají výhled z čekárny na vozovku a svojí skladbou nepodtrhují venkovský ráz obce.

Možná doporučení:

- Stavba by si zasloužila vhodnější architektonické vyjádření, jako součást návesního prostoru.
- Okolní výsadba zeleně by měla být střídmatá, např. řadová výsadba keřů podél oplocení, vánoční smrk volně v travnaté ploše tak, aby nestínil.
- Celková situace se bude muset přizpůsobit s návazností na stavbu budoucího chodníku.

Autobusová zastávka

www.ikatastr.cz

Možné řešení, vizualizace (stav bez plánovaného chodníku)

6. Lipové stromořadí pod hostincem

Pod hostincem ve směru na Slatinu nad Úpou vede obecní cesta p. č. 467/1, 467/2. Podél této cesty byla obcí dosázena řada líp, na severní straně cesty. Tato výsadba volně navazuje na stávající smíšenou zeleň (dub, lípa, bříza, topol...). Ze strany jižní protéká zejména na jaře, vodní stružka.

Přednosti:

- Cesta tvoří pozvolný přechod intravilánu obce do krajiny.
- Stávající zeleň vhodně navazuje na zeleň krajinnou a propojuje zčásti urbanizovaný prostor s okolní krajinou a pozvolna začleňuje stavby do okolí.
- U cesty je umístěna lavička k odpočinku s možností výhledu do okolní krajiny.
- Na jaře je prostor porostlý sasankami a na podzim listů stromů krásně zbarvuje a tím má místo v každém ročním období svoji specifickou atmosféru.
- Některé stromy byly z důvodu prostorových postupně vyvětčovány. Vyvětvení bylo provedeno na slabších větvích a zavčas, tedy správně.

Možná doporučení:

- Lavička a koš by mohly být také co nejvíce přírodní (dřevěné, z pokáceného stromu, samorost apod.)
- Nadále o prostor citlivě pečovat jako doposud a neprovádět neuvážené řezy do silného dřeva apod.

Ostatní místa v obci – foto

www.ikatastr.cz

5.3 Vodní plochy v obci a jejich vliv na krajinu

1. Požární nádrž, koupaliště
2. Soukromý rybník u koupaliště (p. č. 329/2)
3. Studánka Libuše
4. Žebrácký vodopád
5. Soukromá vodní plocha (p. č. 279/3)
6. Studánka

V obci se nachází cca 5 vodních ploch. Vodní plochy plní různé funkce, kde jejich hlavní funkcí zůstává funkce ekologická a mikroklimatická.

Současný stav půdorys (www.mapy.cz)

1. Požární nádrž, koupaliště

Požární nádrž slouží nejen jako zdroj vody pro místní hasiče, ale v letních měsících je využívána jako koupaliště a regulátor vzdušné vlhkosti ve svém okolí.

Je umístěna na pěkném, klidném místě v obci, s výhledem do kraje u dřevěného stavení rámovaného vzrostlými lípami.

2. Soukromý rybník u koupaliště (p. č. 329/2)

Nedaleko požární nádrže se východním směrem (cca 80 m) nachází soukromý rybník, který je přírodního charakteru a v návaznosti na okolní blízký les na sebe váže spoustu užitečných živočichů. Jeho ekologická funkce spočívá zejména v zachování biodiverzity, pestrosti, rozmanitosti druhů, a to jak živočišných, tak i rostlinných. Zadržuje vodu v krajině a vytváří menší biocentrum. I takové vodní plochy menšího rozsahu je třeba bezpodmínečně chránit.

Velmi přínosná funkce rybníku s přibřežní a mokřadní vegetací je klimatizační, kdy vodní plocha vyrovnává teplotní výkyvy, za horka ochlazuje a při chladu naopak okolí rybníku zahřívá. Reguluje vzdušnou vlhkost a vyrovná tak i teplotní výkyvy okolní krajiny. Do jisté míry je tedy i termoregulačním činitelem.

V neposlední řadě plní rybník funkci okrasnou, jako přirozený prvek při dotváření krajinného rázu.

3. Studánka Libuše

Studánka Libuše se nachází nedaleko od komunikace ve směru na Mstětín, před Žebráckou roklí. Vodní pramen má menší vydatnost, která je zřejmě závislá i na ročním období.

4. Žebrácký vodopád

Se nachází nedaleko od komunikace ve směru na Mstětín a je součástí Žebrácké rokle. Tím se stává také součástí naučné Justynčiny stezky.

5. Soukromá vodní plocha (p. č. 279/3)

Soukromý rybník se nachází na okraji lesa, na soukromé parcele č. 279/3, u komunikace ve směru na Mstětín, za Žebráckým vodopádem. V rybníku je voda, která zřejmě přitéká z pramene nad ním, ale zároveň je také možné, že se zde sbíhá voda z meliorovaných polí. Rybník je poměrně zanešený, a proto i mělký a bylo by dobré jeho odbahnění.

Travnatá louka nad rybníkem slouží jako přirozený filtr a z toho důvodu je správné tuto louku nepřetvářet na ornou půdu.

6. Studánka

Studánka je vodní pramen v lese cca 200 m od Žebrácké rokle, ve směru podél řeky Úpy k dřevěné lávce. Voda stéká z železné trubky do pískovcové nádoby.

U obou studánek by bylo vhodné, kdyby se železné trubky nahradily vhodnějším vyústěním (pískovcová zídka s vyústěním nerezové trubky nebo žlábek z tvrdého dřeva apod.).

Vodní plochy v obci-foto, (www.mapy.cz)

5.4 Významné stromy v obci:

Takové stromy tvoří kostru krajinného rázu a v Červené Hoře se nachází v různém věkovém složení, na různých lokalitách. Tato stromová kostra významným způsobem dotváří ráz krajiny. Stromy jsou někdy spojeny se stavbami, které vhodně rámují a doplňují.

V obci se nachází významné stromy, jako kosterní dřeviny obce, které jsou nejen na obecním prostoru, ale i na soukromých parcelách.

1. Jasan u silnice
2. Lípa na hřišti
3. Lípa u zvoničky
4. Soukromá lípa u chalupy č. p. 3
5. Lípa u hostince
6. Lípy u obchodu

Půdorys (www.ikatastr.cz)

1. Jasan u silnice

Na okraji obce směrem od Žernova se u hlavní silnice, u stavení č. p. 37 nachází mohutný jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jehož výška činí 17 m, s obvodem kmene 2,78 m.

Bohužel byl v minulosti řezán do starého dřeva a v kmeni má velké nezahojené rány.

Koruna stromu místy prosychá a vitalita stromu je snížena.

Je-li to možné, neřezat strom do starého dřeva. V současné době je třeba provést řez zdravotní a prosvětlovací (dráty el. vedení). Z důvodu stromu v těsné blízkosti vozovky je třeba provádět pravidelné sledování jeho zdravotního stavu.

2. Lípa na hřišti

Na hřišti, nedaleko obecního úřadu se nachází vzrostlá lípa (*Tilia cordata*), jejíž koruna byla v minulosti redukována řezem. Tato lípa tvoří dominantu prostoru a propojuje místo s okolní krajinou. Výška lípy činí 11 m, s obvodem kmene 2,40 m. V kmeni se vyskytují dutiny po odřezaných silnějších větvích. Soliterní strom, dotvářející měřítko a plasticitu daného prostoru. Má-li být lípa pravidelně řezána, je třeba zavést cílený odborný řez, aby nedocházelo k řezání silnějších větví, které se těžko hojí.

3. Lípa u zvoničky

U kaple a zvoničky se nachází lípa (*Tilia cordata*), která byla z ostatních líp podél silnice vysazena zřejmě jako poslední. Je tedy nejmladší a její věk je odhadován na cca 80-100 let.

Výška této lípy činí 16 m, s obvodem kmene 1,97 m.

U lípy byl v minulých letech prováděn řez silných větví a tím byla její vitalita značně oslabena. Řezné rány byly provedeny do starého a silného dřeva a z toho důvodu nejsou zahojeny.

Tím, že lípa roste v poměrně těsné blízkosti komunikace a od doby jejího vysázení došlo k rozšíření vozovky utrpěl strom zřejmě i v kořenové zóně. Nejen že je lípa vystavena rizikovým faktorům (v létě rozpálení vozovky od slunce, v zimním období posypové soli, otřesy vozovky od nákladních aut, zhutňování kořenové zóny apod.), ale její kořeny mohou vrůst směrem ke stavbě kaple a tím narušit i její statiku. Je tedy třeba průběžně sledovat nejen její zdravotní stav a v případě odstavování větví, větve nad zdravým dřevem odborným řezem odstranit, ale sledovat i možné nežádoucí změny u kaple a křížku. Nebude-li třeba, lípu nejlépe neřezat vůbec. Je ale nutné její zdravotní stav pravidelně kontrolovat (dutiny, trhliny, houbová onemocnění apod.).

4. Soukromá lípa u chalupy č. p. 3

U stavení č. p. 3 roste statná lípa, jako součást venkovského stavení. Lípa tvoří vhodné pozadí roubené stavby a celkově dokresluje a sjednocuje malebný ráz venkovské krajiny.

5. Lípa u hostince

U restaurace roste mohutná lípa (*Tilia cordata*), která rámuje stavbu a dotváří plasticitu návesnímu prostoru. Lípa je vysoká 20 m, s obvodem kmene 2,45 m. Je zřejmě starší než lípa u kapličky a její věk se odhaduje na cca 140-150 let.

6. Lípy u obchodu

U obchodu se smíšeným zbožím se nachází dvě lípy (*Tilia cordata*). Lípa blíže k obchodu má výšku 22 m s obvodem kmene 2,44 m. Druhá lípa je vysoká 19 m, s obvodem kmene 1,73 m. Obě lípy tvoří volné pokračování stromořadí, vedoucí od kaple ve směru na Červený Kostelec a vhodně začleňují stavby do okolí. Velkou předností líp jsou jejich přirozené koruny bez hlubších zásahů člověka. Lípy jsou součástí menší parkové plochy v okolí koupaliště. Pod lípami byl vysazen habrový živý plot, jako kulisa nižšího patra, oddělující komunikaci od klidného místa u nádrže, včetně posezení. Kontejnery na tříděný odpad jsou umístěny tak, aby byly co nejméně rušivé.

V obci je více krásných a statných stromů, které jsou převážně v soukromých zahradách a tvoří tak pozvolný přechod mezi intravilánem obce a volnou krajinou.

5.5 Zeleň v extravilánu obce:

Zelené plochy mimo zastavěná území obce, která významně ovlivňují nejen krajinný ráz, ale nemalou měrou i život samotných obyvatel obce (aleje remízky, tůňky aj.).

Místa v krajině, která dávají obci možnost větší integrace do okolního prostředí, které je natolik důležité, že bez něho obec ztrácí své kořeny a nemá ani trvale udržitelnou budoucnost. Zeleň v extravilánu se významnou měrou také podílí na stavu mikroklimatu v obci.

Extravilánová zeleň ovlivňuje zejména:

- Snížení síly větru v obci.
- Snížení vysokých letních teplot a zvýšení vzdušné vlhkosti v obci.
- Snížení hluku a prachu v obcích.
- Snížení jedovatých pesticidních zplodin z polí, na soukromých zahradách (převážně v okrajové části obce).

- Zvýšení úrodnosti ovocných stromů v soukromých zahradách a zvýšená produkce medu (vhodní opylovači, medonosné rostliny).
- Snížení půdní eroze.
- Estetickou hodnotu v krajině (průhledy, výhledy, orámování propojení obce do krajiny).
- Další faktory, zejména pro zachování ekologické stability (pojmutí vodních srážek – zásadní při příválových deštích), jako úkryt pro dravce lovcí na polích myši, jako potrava a hnízdění mnohých obratlovců aj.

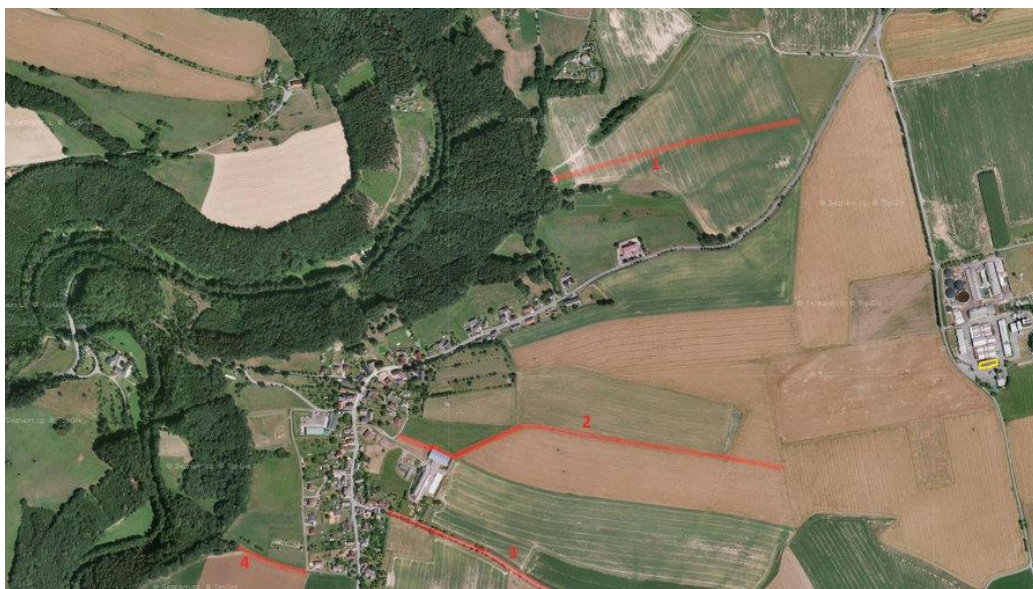
1. Cesta U Nešporky (č. 476, 267/13)

2. Polní cesta k Olešnici (č. 383/12)

3. Alej podél cesty na Všeliby

4. Polní cesta (č. 107/4, 107/6)

Půdorys (www.ikatastr.cz)

1. Cesta U Nešporky (č. 476, 267/13)

Obec je vlastníkem parcely č. 476 a 267/13, v severní části obce, mezi poli. Je to poměrně úzký pruh v šíři necelých 4 m. Tento pruh sám o sobě je úzký na výsadbu stromové zeleně v krajině a v úvahu by připadalo spíše dokoupení části půdy, případně směna pozemku za širší a vhodnější pás pro výsadbu zeleně v krajině. V případě, že by tato možnost byla, je možné stromovou zeleň do této lokality vysadit a vytvořit tím v krajině prospěšný biokoridor, kde je ve slovech krajině prospěšný míněno prospěšný i pro nás, neboť jsme součástí krajiny.

2. Polní cesta k Olešnici (č. 383/12)

Jedná se o úzký pozemek šířky 5–6 m, který není ve vlastnictví obce. Musel by se současný pozemek odkoupit nebo směnit za jiné obecní pozemky, s možností výsadby např. ovocného stromořadí jako součást pěší procházkové cesty. Stromořadí by mělo umožňovat výhledy do krajiny a na určitých místech i průjezd zemědělské techniky. Aby budoucí polní cesta nekončila na katastru Červeného Kostelce, měl by být stejný cíl obnovení navazujících cest i ze strany města Červený Kostelec a obce Studnice. Komplexní pozemkové úpravy řeší tuto cestu jako polní s výsadbou stromořadí. Tato cesta nevede průběžně dle současných parcel 383/12, ale z důvodu budoucí venkovské nové výstavby na parcele č. 448 se cesta stáčí k zemědělskému objektu viz obr. výše a níže.

The map displays a complex network of land parcels and administrative boundaries. Key features include:

- Administrative Boundaries:** Labeled as 'k.ú. Červená Hora' and 'k.ú. Olešnice u Červeného Kostelce'.
- Land Parcels:** Various parcels are identified by codes such as VC5-R, VC4-K, VC11a, VC11b, VC3-R, VC11c, VC11d, VC11e, VC11f, VC11g, VC11h, VC11i, VC11j, VC11k, VC11l, VC11m, VC11n, VC11o, VC11p, VC11q, VC11r, VC11s, VC11t, VC11u, VC11v, VC11w, VC11x, VC11y, VC11z, VC12a, VC12b, VC12c, VC12d, VC12e, VC12f, VC12g, VC12h, VC12i, VC12j, VC12k, VC12l, VC12m, VC12n, VC12o, VC12p, VC12q, VC12r, VC12s, VC12t, VC12u, VC12v, VC12w, VC12x, VC12y, VC12z, VC13a, VC13b, VC13c, VC13d, VC13e, VC13f, VC13g, VC13h, VC13i, VC13j, VC13k, VC13l, VC13m, VC13n, VC13o, VC13p, VC13q, VC13r, VC13s, VC13t, VC13u, VC13v, VC13w, VC13x, VC13y, VC13z, VC14a, VC14b, VC14c, VC14d, VC14e, VC14f, VC14g, VC14h, VC14i, VC14j, VC14k, VC14l, VC14m, VC14n, VC14o, VC14p, VC14q, VC14r, VC14s, VC14t, VC14u, VC14v, VC14w, VC14x, VC14y, VC14z, VC15a, VC15b, VC15c, VC15d, VC15e, VC15f, VC15g, VC15h, VC15i, VC15j, VC15k, VC15l, VC15m, VC15n, VC15o, VC15p, VC15q, VC15r, VC15s, VC15t, VC15u, VC15v, VC15w, VC15x, VC15y, VC15z, VC16a, VC16b, VC16c, VC16d, VC16e, VC16f, VC16g, VC16h, VC16i, VC16j, VC16k, VC16l, VC16m, VC16n, VC16o, VC16p, VC16q, VC16r, VC16s, VC16t, VC16u, VC16v, VC16w, VC16x, VC16y, VC16z, VC17a, VC17b, VC17c, VC17d, VC17e, VC17f, VC17g, VC17h, VC17i, VC17j, VC17k, VC17l, VC17m, VC17n, VC17o, VC17p, VC17q, VC17r, VC17s, VC17t, VC17u, VC17v, VC17w, VC17x, VC17y, VC17z, VC18a, VC18b, VC18c, VC18d, VC18e, VC18f, VC18g, VC18h, VC18i, VC18j, VC18k, VC18l, VC18m, VC18n, VC18o, VC18p, VC18q, VC18r, VC18s, VC18t, VC18u, VC18v, VC18w, VC18x, VC18y, VC18z, VC19a, VC19b, VC19c, VC19d, VC19e, VC19f, VC19g, VC19h, VC19i, VC19j, VC19k, VC19l, VC19m, VC19n, VC19o, VC19p, VC19q, VC19r, VC19s, VC19t, VC19u, VC19v, VC19w, VC19x, VC19y, VC19z, VC20a, VC20b, VC20c, VC20d, VC20e, VC20f, VC20g, VC20h, VC20i, VC20j, VC20k, VC20l, VC20m, VC20n, VC20o, VC20p, VC20q, VC20r, VC20s, VC20t, VC20u, VC20v, VC20w, VC20x, VC20y, VC20z, VC21a, VC21b, VC21c, VC21d, VC21e, VC21f, VC21g, VC21h, VC21i, VC21j, VC21k, VC21l, VC21m, VC21n, VC21o, VC21p, VC21q, VC21r, VC21s, VC21t, VC21u, VC21v, VC21w, VC21x, VC21y, VC21z, VC22a, VC22b, VC22c, VC22d, VC22e, VC22f, VC22g, VC22h, VC22i, VC22j, VC22k, VC22l, VC22m, VC22n, VC22o, VC22p, VC22q, VC22r, VC22s, VC22t, VC22u, VC22v, VC22w, VC22x, VC22y, VC22z, VC23a, VC23b, VC23c, VC23d, VC23e, VC23f, VC23g, VC23h, VC23i, VC23j, VC23k, VC23l, VC23m, VC23n, VC23o, VC23p, VC23q, VC23r, VC23s, VC23t, VC23u, VC23v, VC23w, VC23x, VC23y, VC23z, VC24a, VC24b, VC24c, VC24d, VC24e, VC24f, VC24g, VC24h, VC24i, VC24j, VC24k, VC24l, VC24m, VC24n, VC24o, VC24p, VC24q, VC24r, VC24s, VC24t, VC24u, VC24v, VC24w, VC24x, VC24y, VC24z, VC25a, VC25b, VC25c, VC25d, VC25e, VC25f, VC25g, VC25h, VC25i, VC25j, VC25k, VC25l, VC25m, VC25n, VC25o, VC25p, VC25q, VC25r, VC25s, VC25t, VC25u, VC25v, VC25w, VC25x, VC25y, VC25z, VC26a, VC26b, VC26c, VC26d, VC26e, VC26f, VC26g, VC26h, VC26i, VC26j, VC26k, VC26l, VC26m, VC26n, VC26o, VC26p, VC26q, VC26r, VC26s, VC26t, VC26u, VC26v, VC26w, VC26x, VC26y, VC26z, VC27a, VC27b, VC27c, VC27d, VC27e, VC27f, VC27g, VC27h, VC27i, VC27j, VC27k, VC27l, VC27m, VC27n, VC27o, VC27p, VC27q, VC27r, VC27s, VC27t, VC27u, VC27v, VC27w, VC27x, VC27y, VC27z, VC28a, VC28b, VC28c, VC28d, VC28e, VC28f, VC28g, VC28h, VC28i, VC28j, VC28k, VC28l, VC28m, VC28n, VC28o, VC28p, VC28q, VC28r, VC28s, VC28t, VC28u, VC28v, VC28w, VC28x, VC28y, VC28z, VC29a, VC29b, VC29c, VC29d, VC29e, VC29f, VC29g, VC29h, VC29i, VC29j, VC29k, VC29l, VC29m, VC29n, VC29o, VC29p, VC29q, VC29r, VC29s, VC29t, VC29u, VC29v, VC29w, VC29x, VC29y, VC29z, VC30a, VC30b, VC30c, VC30d, VC30e, VC30f, VC30g, VC30h, VC30i, VC30j, VC30k, VC30l, VC30m, VC30n, VC30o, VC30p, VC30q, VC30r, VC30s, VC30t, VC30u, VC30v, VC30w, VC30x, VC30y, VC30z, VC31a, VC31b, VC31c, VC31d, VC31e, VC31f, VC31g, VC31h, VC31i, VC31j, VC31k, VC31l, VC31m, VC31n, VC31o, VC31p, VC31q, VC31r, VC31s, VC31t, VC31u, VC31v, VC31w, VC31x, VC31y, VC31z, VC32a, VC32b, VC32c, VC32d, VC32e, VC32f, VC32g, VC32h, VC32i, VC32j, VC32k, VC32l, VC32m, VC32n, VC32o, VC32p, VC32q, VC32r, VC32s, VC32t, VC32u, VC32v, VC32w, VC32x, VC32y, VC32z, VC33a, VC33b, VC33c, VC33d, VC33e, VC33f, VC33g, VC33h, VC33i, VC33j, VC33k, VC33l, VC33m, VC33n, VC33o, VC33p, VC33q, VC33r, VC33s, VC33t, VC33u, VC33v, VC33w, VC33x, VC33y, VC33z, VC34a, VC34b, VC34c, VC34d, VC34e, VC34f, VC34g, VC34h, VC34i, VC34j, VC34k, VC34l, VC34m, VC34n, VC34o, VC34p, VC34q, VC34r, VC34s, VC34t, VC34u, VC34v, VC34w, VC34x, VC34y, VC34z, VC35a, VC35b, VC35c, VC35d, VC35e, VC35f, VC35g, VC35h, VC35i, VC35j, VC35k, VC35l, VC35m, VC35n, VC35o, VC35p, VC35q, VC35r, VC35s, VC35t, VC35u, VC35v, VC35w, VC35x, VC35y, VC35z, VC36a, VC36b, VC36c, VC36d, VC36e, VC36f, VC36g, VC36h, VC36i, VC36j, VC36k, VC36l, VC36m, VC36n, VC36o, VC36p, VC36q, VC36r, VC36s, VC36t, VC36u, VC36v, VC36w, VC36x, VC36y, VC36z, VC37a, VC37b, VC37c, VC37d, VC37e, VC37f, VC37g, VC37h, VC37i, VC37j, VC37k, VC37l, VC37m, VC37n, VC37o, VC37p, VC37q, VC37r, VC37s, VC37t, VC37u, VC37v, VC37w, VC37x, VC37y, VC37z, VC38a, VC38b, VC38c, VC38d, VC38e, VC38f, VC38g, VC38h, VC38i, VC38j, VC38k, VC38l, VC38m, VC38n, VC38o, VC38p, VC38q, VC38r, VC38s, VC38t, VC38u, VC38v, VC38w, VC38x, VC38y, VC38z, VC39a, VC39b, VC39c, VC39d, VC39e, VC39f, VC39g, VC39h, VC39i, VC39j, VC39k, VC39l, VC39m, VC39n, VC39o, VC39p, VC39q, VC39r, VC39s, VC39t, VC39u, VC39v, VC39w, VC39x, VC39y, VC39z, VC40a, VC40b, VC40c, VC40d, VC40e, VC40f, VC40g, VC40h, VC40i, VC40j, VC40k, VC40l, VC40m, VC40n, VC40o, VC40p, VC40q, VC40r, VC40s, VC40t, VC40u, VC40v, VC40w, VC40x

3. Alej podél cesty na Všeliby

Podél silnice na Všeliby je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje smíšená alej, která byla původně tvořená ovocnými stromy. Dnes jsou v aleji i břízy, javory apod. Stromy (zejména ovocné) byly poznamenány ořezem jejich silných větví, načež je jejich vitalita značně snižena. Z jedné strany stromy trpí poškozováním kořenů ze strany zemědělských strojů a z druhé strany je tendence odstraňovat větve jdoucí do vozovky, což mělo být provedeno správným výchovným řezem již v mládí nebo lépe vhodným zapěstováním vyšší koruny již ve školce. Je třeba za tuto alej děkovat, chránit jí, uvážlivě o ni pečovat a vážit si každého stromu v krajině, neboť na stromech závisí kvalita a délka našeho života.

4. Polní cesta (č. 107/4, 107/6)

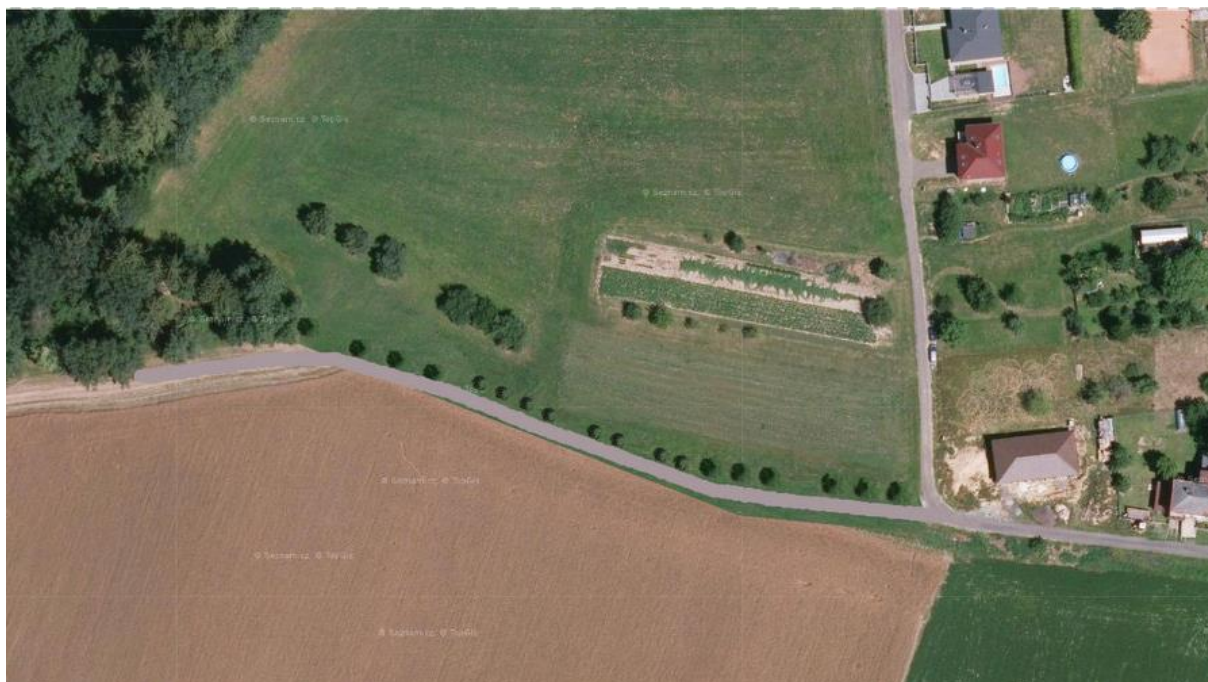
Na jihozápadním okraji obce se nachází obecní parcely č.107/4 a 107/6. Je to místo, které přechází do volné krajiny a tím, že stromy vlivem výstavby a rozšiřováním polností z krajiny mizí, znamená každý strom pro krajinu a potažmo pro nás mnoho. Zde se nabízí místo, kde by se taková řada stromů vysadit mohla a tvořila by menší remízku, jako pozvolný přechod urbanizované krajiny do okolí.

Přednosti remízku jsou zejména: Začlenění stávajících staveb do reliéfu krajiny, snížení síly větru v obci, snížení vysokých letních teplot a zvýšení vzdušné vlhkosti v obci, snížení hluku a prachu v obcích (částečná kulisa od pole), snížení jedovatých pesticidních zplodin na soukromých zahradách (částečná kulisa od pole).

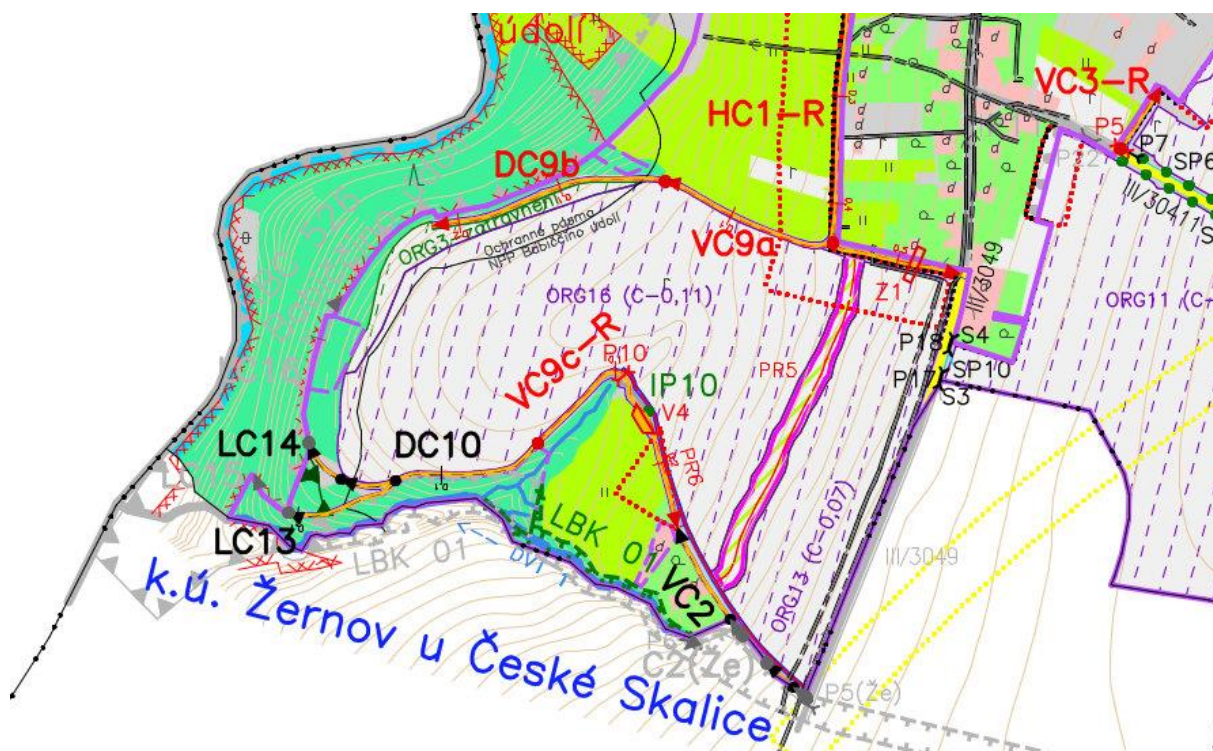
V případě výsadby ovocných rostlin se jedná o zvýšení úrodnosti ovocných stromů v soukromých zahradách a zvýšená produkce medu (vhodní opylovači, medonosné rostliny). Zvýšení estetické hodnoty v krajině (průhledy, výhledy, orámování propojení obce do krajiny a ostatní faktory jako absorpce vodních srážek – zásadní při přívalových deštích, jako úkryt pro dravce lovcí na polích myši, jako potrava a hnízdní mnohých obratlovců aj.).

Polní cesta č.107/4, 107/6, katastrální mapa s parcelami (www.ikatastr.cz)

Navržena polní cesta KPU (Agroprojekce Litomyšl s.r.o. a geodesie Náchod s.r.o.) 5/2019

Zeleň v extravilánu obce, foto (www.mapy.cz)

5.6 Venkovská stavení

V obci se nachází stavby, které svým charakterem umocňují venkovský ráz a projevují tak krásu pomalu zapomenutých souladných a přirozených architektonických hodnot.

1. Stavba u obecního úřadu č. p. 45
2. Stavení č.p.19
3. Roubená stavba č. p. 3 (za zvoničkou)
4. Roubená stavba u autobusové zastávky
5. Dřevěná stavba č. p. 8 (u koupaliště)
6. Roubená stavba č. p. 36
7. Roubená stavba č. p. 52
8. Roubená stavba č. p. 55

Současný stav půdorys (www.lkatastr.cz)

1. Stavba u obecního úřadu č. p. 45

Roubená stavba č. p. 45 se nachází vedle obecního úřadu a svým architektonickým vyjádřením stavby navozuje harmonický a malebný venkovský ráz. Dům si zachoval své původní prvky a je zdařilou stavbou navozující venkovskou atmosféru místa.

2. Stavení č.p.19

Naproti obecnímu úřadu se nachází roubená stavba, která si rovněž zachovala své původní prvky a která architektonicky navazuje na období staveb vzniklých z přírodních lokálních materiálů. Stavba vhodně dotváří vesnický charakter a specifickou venkovskou atmosféru místa.

3. Roubená stavba č. p. 3 (za zvoníčkou)

Za zvoníčkou se nachází roubené stavení č. p. 3, které je součástí centrálního návěsního prostoru v okolí kaple a svoji úlohu dotváření specifické venkovské atmosféry místa zvládá zcela na jedničku. Je to stavba zcela obyčejná, venkovská, kterých kdysi bývalo mnoho, a přesto plní v dnešní době jednu z dominantních funkcí daného prostoru. Stylově dotváří celkový obraz návsi a navazuje na ostatní hodnotné stavby ve svém okolí.

4. Roubená stavba u autobusové zastávky

U autobusové zastávky se nachází hospodářské stavení, které si zachovalo své původní roubení a dispozice. Navazuje tedy svojí dobou vzniku na stavby nacházející se naproti přes cestu a spojuje tyto hodnoty ve výsledný harmonický obraz návsi.

5. Dřevěná stavba č. p. 8 (u koupaliště)

Stavba č. p. 8 je další z hodnotných staveb obce, které dodávají místu specifickou malebnost a atmosféru venkova. Stavba je pohledovou součástí prostoru kolem koupaliště a spolu se vzrostlými lípami vytvářejí klidné a hodnotné místo, podtrhující venkovský ráz.

6. Roubená stavba č. p. 36

U hlavní silnice, ve směru na Červený Kostelec, se cca 160 m od požární nádrže nachází roubené stavení, které si zachovalo své původní dispozice, včetně oplocení předzahrádky z pískovcových sloupků a plaňkového dřevěného plotu. Ke stavbě náleží zahrada s ovocnými stromy vhodně navazující na okolní krajinu.

7. Roubená stavba č. p. 52

Ve směru na Červený Kostelec (cca 230 m od požární nádrže) se napravo u silnice nachází roubené stavení, které je udržované v původní podobě a díky prolínání takových staveb obcí dochází k navození venkovské atmosféry místa. Stavba je včetně zeleně vhodně zakomponovaná do stávajícího reliéfu krajiny.

8. Roubená stavba č. p. 55

Další z roubených stavení v obci je stavba s číslem popisným 55, po pravé straně komunikace ve směru na Červený Kostelec, 130 m před odbočkou na Mstětín. Stavení je udržované s některými již novými prvky, které ale citlivě dotváří architekturu stavby. Stavba je vhodně zakomponovaná do stávajícího reliéfu krajiny.

Venkovská stavení – foto

6. Orientační propočet nákladů

Orientační propočet by měl sloužit převážně k cenové představě, k jaké částce se bude realizované dílo přibližovat. Skutečná cena díla se může lišit a u větších zakázek řádově i o desítky tisíc korun. Konečná cena díla pak závisí na různých okolnostech, jako jsou poctivost zhotovitele a dodržování technologií při realizaci díla, vzdálenost sídla realizační firmy od místa realizace, svépomocné práce ze strany obce, momentální dostupnost navržených materiálů, možnost deponie odpadu na obecním pozemku aj.

Ostatní místa v obci a jejich zeleň

Orientační propočet nákladů na úpravy " Hřiště "

č.pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	výsadba ovocného stromu ok 8/10 bez balu včetně úvazků, kotvení, ochrany před okusem a výchovného řezu	ks	1	1500,00	1 500,00 Kč
2	zamulčování stromů včetně mulče	ks	1	280,00	280,00 Kč
3	keřový záhon včetně osázení a mulče	m ²	40	300,00	12 000,00 Kč
4	zahradnický kompost	m ³	3	1400,00	4 200,00 Kč
5	přepravní náklady	km	250	35,00	8 750,00 Kč
	hrubé náklady celkem				26 730,00 Kč

Herní prvky budou účtovány dle konkrétního výběru, ks a aktuálních cen.

Orientační propočet nákladů na úpravy " Hřiště u mateřské školy "

č.pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	přesadba stávající lípy s balem a kotvením	ks	1	2000	2 000,00 Kč
2	výsadba listn. Stromů ok 10/12 s balem včetně úvazků, kotvení, ochrany před okusem a výchovného řezu	ks	1	3700,00	3 700,00 Kč
3	výsadba ovocného stromu ok 8/10 bez balu včetně úvazků, kotvení, ochrany před okusem a výchovného řezu	ks	1	1500,00	1 500,00 Kč
4	zamulčování stromů včetně mulče	ks	3	280,00	840,00 Kč
5	výsadba keřové kulisy podél plotu včetně kůrového mulče	m ²	28	400,00	11 200,00 Kč
6	záhon u vstupu – odstranění stávající zeleně včetně odvozu	m ²	10	550,00	5 500,00 Kč
7	záhon u vstupu včetně osázení a štěrkového mulče	m ²	14	800,00	11 200,00 Kč
8	zahradnický kompost	m ³	4	1400,00	5 600,00 Kč
9	přepravní náklady	km	300	35,00	10 500,00 Kč
	hrubé náklady celkem				50 040,00 Kč

Ostatní práce (zdravotní řez stromů, obruba záhonů apod.) budou účtovány dle aktuálního rozsahu provedených prací.

Zeleň v extravilánu obce

Orientační propočet nákladů na úpravy " Polní cesta k Olešnici č. 383/12 "

č.pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	výsadba listn. stromů ok 10/12 s balem včetně úvazků, kotvení, ochrany před okusem a výchovného řezu	ks	38	3700,00	140 600,00 Kč
2	zamulčování stromů včetně mulče	ks	38	280,00	10 640,00 Kč
3	zahradnický kompost	m ³	8	1400,00	11 200,00 Kč
4	založení krajinné travnaté plochy	m ²	4470	40,00	178 800,00 Kč
5	přepravní náklady	km	400	35,00	14 000,00 Kč
	hrubé náklady celkem				<u>355 240,00 Kč</u>

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

Orientační propočet nákladů na úpravy " Polní cesta č.107/4, 107/6 "

č.pol.	Popis položky	Měrná jedn.	Počet měř. j.	Jednotková cena	Cena celkem
1	výsadba listn. stromů ok 10/12 s balem včetně úvazků, kotvení, ochrany před okusem a výchovného řezu	ks	18	3700,00	66 600,00 Kč
2	zamulčování stromů včetně mulče	ks	18	280,00	5 040,00 Kč
3	zahradnický kompost	m ³	3	1400,00	4 200,00 Kč
4	založení krajinné travnaté plochy	m ²	350	40,00	14 000,00 Kč
5	přepravní náklady	km	300	35,00	10 500,00 Kč
	hrubé náklady celkem				<u>100 340,00 Kč</u>

Všechny ceny jsou včetně materiálu, práce a odvozu odstraněných hmot

7. Implementační část

Pro úspěšné nastavení a praktické využití strategického dokumentu je nezbytné definovat a popsat následující oblasti:

- Způsob řízení a organizační zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně
- Systém financování Strategie rozvoje zeleně
- Aktualizace Strategie rozvoje zeleně
- Monitoring a vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje zeleně

7.1 Způsob řízení a organizační zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně

Pokud má dojít k naplnění cílů strategie, je potřeba zajistit jednoznačný způsob jejího řízení. Ten musí vycházet ze systému řízení obce, kdy zastupitelstvo je orgán řídící a vedení obce spolu se zaměstnanci úřadu je orgán výkonný. Systém řízení strategie rozvoje zeleně naznačuje následující schéma.

Znázornění způsobu řízení a organizačního zajištění naplňování Strategie rozvoje zeleně v obci Červená Hora

Řídící skupina

Řídící skupina představuje hlavní orgán, který je zodpovědný za postupné naplňování strategie. Řídící skupina rozhoduje o tom, zda přijme/nepřijme a schválí/neschválí předložené rozvojové projekty (včetně jejich navrženého rozpočtu), které jsou v souladu se schváleným plánovacím dokumentem. Řídící skupina dále určí osobu, tzv. garanta, jehož rolí bude iniciovat a koordinovat všechny činnosti spojené s realizací a aktualizacemi strategie. Garant by měl být jeden z členů řídicí skupiny, příp. výkonného týmu.

Výkonný tým

Výkonný tým je složen z představitelů obce a vybraných zaměstnanců obce. Vedoucím výkonného týmu je starosta obce. Stěžejním úkolem výkonného týmu v procesu implementace strategie je předkládat řídicí skupině konkrétní návrhy projektů a rozvojových aktivit, které jsou v souladu se schváleným strategickým dokumentem. Dalšími úkoly výkonného týmu jsou: monitoring a průběžné vyhodnocování naplňování jednotlivých aktivit a zajištění aktualizace strategie (vlastními silami či za pomoci externí osoby). Do procesu implementace Strategie rozvoje zeleně budou zapojeny i další subjekty, které budou plnit funkci poradní.

7.2 Systém financování Strategie rozvoje zeleně

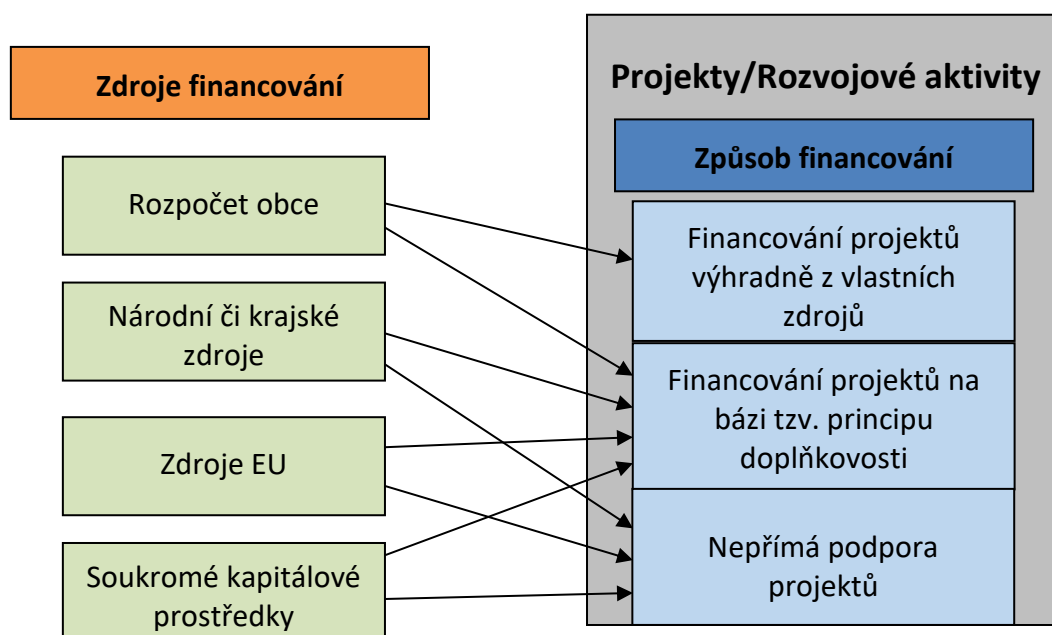
Z hlediska naplňování jednotlivých projektových záměrů strategie jsou nutné finanční prostředky. Realizace řady navržených aktivit se bezpochyby neobejde bez vnější finanční podpory. Proto je důležité využívat dostupné vnější finanční zdroje, jejichž příspěvek významně napomůže k jejich realizaci.

Financování rozvojových aktivit lze zajistit třemi předpokládanými způsoby:

1. **Financování projektů výhradně z vlastních zdrojů** – jednotlivé projekty jsou financovány výhradně z rozpočtu obce.
2. **Financování projektů na bázi tzv. principu doplňkovosti** – jednotlivé projekty jsou financovány z převážné části prostřednictvím externích finančních zdrojů a částečně z vlastních zdrojů. Externí finanční prostředky lze rozdělit na nevratné (dotace, granty) a vratné (úvěry, zápůjčky apod.). Především nevratné externí finanční prostředky představují velmi významný podíl finančních zdrojů, které jsou potřebné k realizaci daného projektu (mohou pokrýt až 85 či 90 % celkových nákladů projektu). Z pohledu externích zdrojů lze uvažovat o následujících zdrojích financování:
  - z rozpočtu Evropské unie – strukturální fondy EU
  - ze státního rozpočtu ČR
  - z rozpočtu Královéhradeckého kraje
  - ze soukromých kapitálových prostředků (bankovní úvěry, zdroje soukromého sektoru, prostředky nestátních neziskových organizací).
3. **Nepřímá podpora projektů** – obec Červená Hora se nepodílí ani finančně ani realizačně na přípravě a realizaci projektů. Role obce je v tomto případě iniciační a komunikační, čímž napomáhá k prosazování daného projektového záměru.

Vazby systému financování znázorňuje následující schéma.

Vazby systému financování Strategie rozvoje zeleně v obci Červená Hora

7.3 Aktualizace Strategie rozvoje zeleně

Nedílnou součástí implementace strategie je i její aktualizace. Jedná se totiž o tzv. „živý“ dokument, který by měl být aktualizován v čase a reagovat tak na aktuální změny politické, hospodářské, společenské či legislativní. Je proto žádoucí, aby se Strategií rozvoje zeleně bylo pracováno v čase a v návaznosti na její monitorování a vyhodnocování naplňování docházelo taktéž k její aktualizaci.

Aktualizace může být provedena buď dodatkem ke stávající strategii, nebo přímo úpravou strategie, čímž vznikne nová verze. Je nezbytné uvést termín aktualizace a vyznačit provedené změny.

Za zajištění aktualizace a dílčích revizí strategie je zodpovědný výkonný tým.

7.4 Monitoring a vyhodnocení naplňování Strategie rozvoje zeleně

Systém monitoringu a vyhodnocování realizace Strategie rozvoje zeleně v obci Červená Hora je důležitou součástí celého strategického dokumentu. Je žádoucí, aby monitoring a vyhodnocování naplňování strategie byl prováděn průběžně a mohl tak pružně reagovat na aktuálně vzniklé situace. Faktorů, které mohou vstupovat do realizace strategie a mít na ní pozitivní či negativní vliv je skrze politické, společenské, hospodářské a legislativní prostředí mnoho. Nelze tedy předpokládat, že do realizace strategie nebude potřeba zasahovat.

Za monitoring a vyhodnocování naplňování strategie je odpovědný výkonný tým.

(Metodika přípravy veřejných strategií, ve znění aktualizace z prosince 2018)

8. Závěr

Závěrem bych rád shrnul silné a slabé stránky obce Červená Hora.

Jednou ze *silných stránek* je to, že je obec součástí chráněné krajinné oblasti Ratibořic a svými hodnotnými historickými nejen architektonickými památkami, ale také krásnou přírodou na ně vhodně navazuje.

V Červené Hoře jsou místa, která se obci povedla zvelebit (budova OU, hřiště, citlivá oprava kaple apod.) a je vidět veliká snaha a postup o další zachování a zvelebování těchto hodnotných míst. Tím, že si obec zachovala poměrně dost fungujících historických stavení, která jsou umístěna podél hlavní komunikace vedoucí skrze obec, je vysoce pravděpodobné, že je většinou návštěvníků vnímána jako malebný obraz českého venkova.

V obci jsou krásné stromy, které jsou uvedeny jako významné, ale nejen ty, ale i ostatní, které zde nebyly uvedeny, ale také se významně podílí na estetické a ekologické složce obce.

O zeleň je zde ze strany obce pečováno.

Je třeba tyto důležité lokality chránit a vytvářet více míst, která by vhodně navazovala na současná hodnotná místa. Některá místa je třeba postupně upravit tak, aby i pro následující generace byla zachována krása a malebnost vesnice a okolní krajiny.

Slabší stránky obce spatřuji v tom, že některé lokality (např. bývalé cesty mezi poli, některé parcely vhodné pro remízky apod.) nevlastní obec, ale jsou soukromé a ovlivnění jejich funkce a využití do budoucna je tudíž ze strany obce silně omezeno. Je také rozdíl v kvalitě ozelenění např. u místní autobusové čekárny (zřejmě provedena svépomocí) a ozelenění před obecním úřadem, kde byl úkol svěřen zřejmě do rukou odborníka.

Rád bych poděkoval panu starostovi obce Červená Hora Bronislavu Zajíci a místostarostovi Miroslavu Bůžkovi za poskytnuté podklady a za čas, který mi věnovali při konzultacích tohoto dokumentu.

9. Zdroje

Oficiální stránky obce:

Základní informace: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10471/cervena-hora/>

Historie: <http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/historie/>

<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10471/cervena-hora/historie/>

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/historie/>

Intravilán:

https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven%C3%A1_Hora

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/>

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/soucasnost/>

Extravilán:

<http://www.cervenahora.cz/cervena-hora/blizke-okoli/>

Obrázky:

Poloha řešeného území:

<https://mapy.cz/zakladni?x=16.0596541&y=50.4513796&z=14&source=muni&id=38&q=%C4%8Derven%C3%A1%20hora>

www.staré pohledy.cz

www.aukro.cz

www.mapy.cz

www.ikatastr.cz